

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA I
ODRŽIVOG RAZVOJA

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I 351-03/20-09/179
URBROJ: 517-03-1-1-20-11
Zagreb, 26. listopada 2020.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata VENTUS FLATUS d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

R J E Š E N J E

- I. Za namjeravani zahvat - izmjena zahvata vjetroelektrane ZD3P, Grad Benkovac, Zadarska županija - nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša iz Rješenja (KLASA: UP/I-351-03/13-02/21; URBROJ: 517-06-2-1-1-14-20 od 15. srpnja 2014.).**
- II. Za namjeravani zahvat - izmjena zahvata vjetroelektrane ZD3P, Grad Benkovac, Zadarska županija - nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.**
- III. Ovo rješenje prestaje važiti ako nositelj zahvata VENTUS FLATUS d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, u roku od dvije godine od dana izvršnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole, odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.**
- IV. Važenje ovog rješenja, na zahtjev nositelja zahvata VENTUS FLATUS d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, može se jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu sa zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano rješenje.**
- V. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.**

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata, VENTUS FLATUS d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb, u skladu s odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), podnio je 2. lipnja 2020. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene zahvata vjetroelektrane ZD3P, Grad Benkovac, Zadarska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša koji je u svibnju 2020. godine izradio ovlaštenik C.I.A.K. d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/14-08/44, URBROJ: 517-06-2-1-1-18-5 od 19. ožujka 2018. godine). Voditeljica izrade Elaborata je mr.sc. Sanja Grabar, dipl.ing. kem.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe. Naime, za zahvate navedene u točki 4. *Vjetroelektrane snage veće od 20 MW* Priloga I., a u vezi s točkom 13. *Izmjena zahvata iz Priloga I. i II. koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš...* Priloga II. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo. Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19), utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš provodi prethodna ocjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene je proveden jer nositelj zahvata planira povećanje individualne snage vjetroagregata do 4,8 MW.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskoj stranici Ministarstva objavljena je 19. lipnja 2020. godine Informacija o zahtjevu za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene zahvata vjetroelektrane ZD3P, Grad Benkovac, Zadarska županija (KLASA: UP/I-351-03/20-09/179, URBROJ: 517-03-1-1-20-2 od 16. lipnja 2020. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće:
Planiranom izmjenom zahvata koji se nalazi na sjeverozapadnom dijelu Grada Benkovca, na brdovitom području Bukovice, na udaljenosti oko 15 km od Grada Benkovca u smjeru sjeveroistoka, predviđa se povećanje individualne snage vjetroagregata do 4,8 MW, tako da ukupna instalirana snaga nakon izmjene bit će do 53 MW u odnosu na dosadašnju ukupnu snagu koja je iznosila 33 MW. Vjetroagregati će se razlikovati u snazi, visini stupa i duljini lopatica, tako da je promjer lopatica oko 160 m, dok je prije bio do 120 m, a visina vrha lopatica je do 210 m, dok je prije bila do 160 m. Izmjenom zahvata ne mijenja se obuhvat, kao ni broj i raspored 11 vjetroagregata na terenu, veličina i položaj operativnih platoa, trasa pristupnih puteva, kabela mreža te izvedba priključka na mrežu.

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/20-09/179, URBROJ: 517-03-1-1-20-3 od 16. lipnja 2020. godine) za mišljenje Upravi za zaštitu prirode Ministarstva, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije te Gradu Benkovcu.

Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije dostavio je mišljenje (KLASA: 351-04/20-01/85; URBROJ: 2198/1-07/8-20-2 od 26. lipnja 2020. godine) da za predmetni zahvat nije moguće očekivati značajniji negativan utjecaj na okoliš te da nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš. Grad Benkovac dostavio je mišljenje (KLASA: 351-03/20-01/5; URBROJ: 2198/27-05-20-2 od 07. srpnja 2020. godine) da planirani zahvat neće imati značajno negativan utjecaj na sastavnice okoliša. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je mišljenje (KLASA: 612-07/20-44/112; URBROJ: 517-05-2-2-20-7 od 15. listopada 2020. godine) da za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da je zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, zaprimljene su primjedbe Udruge BIOM iz Zagreba (Ur.broj. 1-20-85 od 21. srpnja 2020. godine) koje se u bitnom odnose na to: da treba provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš; da podaci koji su korišteni za procjenu utjecaja vjetroelektrane na ptice su zastarjeli jer je rješenje za prvu verziju zahvata doneseno 2014. godine, a za izmjenu zahvata bi trebalo provesti novo istraživanje od minimalno godinu dana i na osnovu tih podataka izraditi rizik od kolizije; da kumulativni utjecaji nisu adekvatno procijenjeni te da je potrebna analiza utjecaja planiranog zahvata na vrstu suri orao te da su podaci utjecaja na ekološku mrežu zastarjeli.

Na primjedbe je odgovoreno na slijedeći način:

Izračun kolizije za VE ZD3P napravljen je sukladno dostupnim podacima poput visine preleta i broja preleta neophodni za izračun tzv. *Bird flux-a* u Band modelu. Monitoringom nije obuhvaćena samo smrtnost ornitofaune već je bilježena i njena ukupna dinamika na predmetnom području, posebno u sezoni gniježđenja od svibnja do srpnja 2020. godine. Također monitoring šireg područja zahvata VE ZD3P izvršen je i tijekom 2020. godine te njegovi rezultati potvrđuju ranije dobivene podatke koji se odnose na brojnost vrsta i dinamiku preleta ptica grabljivica na predmetnoj lokaciji. Uz izračun rizika kolizije Band modelom, prije podnošenja zahtjeva za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš izmjene zahvata VE ZD3P, proveden je izračun, i tzv. korigiranim, tj. proširenim Band modelom. U sklopu matematičkog modeliranja Shapirovim i Kruskal-Wallisovim testom ($p=0.93$), načinjenih na temelju rezultata monitoringa pokazano je da ne postoji značajan utjecaj na zajednicu svojiti ptica radom vjetroelektrane. Drugim riječima, višestrukim matematičkim modeliranjem kao i terenskim istraživanjem procijenjeno je da VE ZD3P neće imati značajan negativan utjecaj na ornitofaunu. Tijekom monitoringa 2020. godine na području VE ZD3P zabilježene su sljedeće vrste grabljivica: škanjac (*Buteo buteo*), zmijar (*Circaetus gallicus*), vjetruša (*Falco tinnuinculus*), sokol lastavičar (*Falco subbuteo*), kobac (*Accipiter nisus*) i krški sokol (*Falco biarmicus*). Na proljetnoj selidbi početkom svibnja je zabilježen prelet škanjca osaša (*Pernis apivorus*), eje močavrice (*Circus aeruginosus*) i u potrazi za hranom eje livadarke (*Circus pygargus*). Škanjac je zabilježen uz rubni dio plohe na ZD2 i u samoj plohi na ZD3, ukupno 4 para. Vrsta redovito lovi iznad plohe, po plohi kao i u rubnim dijelovima. Zabilježeno je nekoliko opasnih preleta, no vrsta je vješto izbjegavala elise rotora tijekom istraživanja. Isto se može reći i za zmijara koji najvećim dijelom lovi u rubnim dijelovima plohe ili plohu prelijeće na visinama od 300 do 400 m. U obje plohe se zadržavao jedan par koji je redovito pretraživao teren u potrazi za hranom. Po jedan par vjetruša, sokola lastavičara i kopca također je zabilježen iznad obje plohe odnosno najvećim dijelom u rubnim dijelovima plohe u potrazi za hranom. Dosadašnji monitorinzi i pretraživanje za uginulim pticama na lokalitetima na otoku Pagu (1 godina), plohi kod Benkovca (2 godine), plohi Kruševo (2 godine), Vrataruša (1 godina),

Lukovac (1 godina), Jasenice (1 godina), ukupno 8 godina promatranja i obilaženja područja ispod vjetroparka, nije dao rezultate o negativnim utjecajima u sezoni gniježđenja odnosno u proljetnim i jesenskim selidbama. Na lokalitetu Lukovac je pronađeno nekoliko uginulih pjevica dok od ptica grabljivica nije pronađena niti jedna uginula vrsta, odnosno nije uočen niti jedan izravni sudar s elisama vjetrogeneratora, kao uostalom i na drugim lokalitetima. Također je važno istaknuti kako suri orao tijekom ranijih dvogodišnjih monitoringa na ovom području uopće nije zabilježen niti je navedeno područje vjetroparka koristio u preletu ili prilikom lova. Poznato je da suri orlovi imaju veliki teritorij (do 100 km²), te se najvećim dijelom zadržavaju i hrane na obroncima Velebita, uz rijeku Zrmanju i njene pritoke dok je plato ZD2P i ZD3P obrastao većim dijelom grmljem i nije uočeno zadržavanje surih orlova na ovom području. Tijekom istraživanja ptica gnjezdarica u 2020. godini nije zabilježen prilikom istraživanja od svibnja do srpnja niti na preletu niti prilikom pretraživanja terena i u potrazi za hranom. Radi svega navedenog smatramo da ne postoji opravdana sumnja u značajni negativni utjecaj zahvata VE ZD2P i VE ZD3P na ornitofaunu ptica gnjezdarica i ptica preletnica, posebno ptica grabljivica. Europski zeleni plan, nova strategija rasta EU-a, prepoznao je neovisnost klimatskih promjena i gubitka biološke raznolikosti. S obzirom da 80 % emisija stakleničkih plinova dolazi iz energetskeg sektora upravo je izgradnja vjetroelektrana sratesko opredjeljenje Europske unije u smislu zaustavljanja negativnih klimatskih promjena. Osim utjecaja uslijed klimatskih promjena, još nepovoljniji utjecaji na ptice grabljivice su postavljanje zatrovanih mamaca za vuka i čaglja, te pucanja lovaca po pticama grabljivicama, uslijed čega se izravno smanjuje broj gnijezdećih parova surog orla (*Aquila chrysaetos*), bjeloglavog supa (*Gyps fulvus*), škanjca osaša (*Pernis apivorus*), orla zmijara (*Circaetus gallicus*) i drugih vrsta ptica grabljivica. Vežano za kumulativni utjecaj vjetroelektrana na širem području VE ZD3P na udaljenosti od oko 1,7 km nalazi se VE ZD2P s 8 vjetroegregata, na udaljenosti od oko 9 km jugozapadno nalazi se VE ZD4 s 4 vjetroegregata te na udaljenosti od oko 14 km zapadno VE Zelengrad s 14 vjetroagregata. Analiza zona utjecaja pokazala je da do preklapanja dolazi u zonama srednjeg utjecaja dvaju najbližih vjetroegregata VA5 (na lokaciji ZD2) i VE1 (na lokaciji ZD3) te zonama slabog utjecaja sa VE Zelengrad. Područje između navedenih vjetroagregata čini udolina između istaknutih vrhova širine oko 1,7 km, što ostavlja dovoljno prostora za neometanu komunikacije i prelete. U svakom slučaju potrebno je istaknuti da su najveće površine one na kojima nije došlo do preklapanja, a to su zone slabog utjecaja i one zauzimaju više od 75% ukupne analizirane površine, stoga se može procijeniti da kumulativni utjecaj nije značajno negativan.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti ni postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći:

Tijekom izgradnje zahvata mogući su negativni utjecaji na tlo i posljedično na podzemne vode uslijed nepravilnog rukovanja mehanizacijom, ali mogućnost tih utjecaja svest će se na najmanju moguću mjeru pravilnom organizacijom gradilišta. Otpad koji nastane tijekom izvođenja radova predat će se ovlaštenoj osobi, dok tijekom korištenja neće nastajati otpad. Tijekom građenja može doći do povećane razine buke, ali je taj utjecaj privremenog, kratkotrajnog i lokalnog karaktera. Tijekom korištenja zahvata ne očekuje se prekoračenje razine buke obzirom da je razina buke novog tipa vjetroagregata niža od tipova vjetroegregata koji su bili predmetom postupka procjene utjecaja na okoliš. Tijekom noćnog razdoblja pri maksimalnoj emisiji buke u definiranom režimu rada, ali niže razine buke mogu se postići radom vjetroelektrane u režimu rada sa smanjenom emisijom buke. Imajući u vidu karakteristike zahvata u odnosu na krajobraz i vizualnu izloženost, procijenjeno je utjecaj na okoliš, utjecaj neće biti značajan. Planirani zahvat nalazi se izvan područja zaštićenog temeljem Zakona o zaštiti prirode. Najbliže zaštićeno područje je Park prirode Velebit na udaljenosti od oko 11,5 km. Uzevši u obzir značajke

planiranog zahvata i mali doseg utjecaja ne očekuje se negativan utjecaj na zaštićena područja tijekom izgradnje i korištenja zahvata. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) lokacija planirane izmjene zahvata nalazi se izvan područja ekološke mreže. Najbliže područje je Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) „HR2001375 Područje oko špilje Golubnjače, Žegar“ na udaljenosti od oko 4,5 km od najbliže lokacije zahvata s ciljnim vrstama mali potkovnjak (*Rhinolophus hipposideros*) i južni potkovnjak (*Rhinolophus euryale*) te ciljnim staništem Špilje i jame zatvorene za javnost 8310. Ostala područja ekološke mreže udaljena oko 10 km od područja zahvata su POVS „HR5000022 Park prirode Velebit“, POVS „HR2000641 Zrmanja“, POVS „HR2001316 Karišnica i Bijela“, POVS „HR2000089 Milića špilja“ i POVS „HR2001218 Benkovac“ te Područja očuvanja značajna za ptice (POP) „HR1000024 Ravni kotari“, POP „HR1000022 Velebit“ i POP „HR1000026 Krka i okolni plato“. POVS-ovi „HR5000022 Park prirode Velebit“, „HR2001375 Područje oko špilje Golubnjače, Žegar“ „HR2000641 Zrmanja“, „HR2001316 Karišnica i Bijela“, „HR2000089 Milića špilja“ i „HR2001218 Benkovac“ (u dijelovima na kojima se prostire planirani zahvat) su kao područja od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljena u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenog 2019. godine o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Navedena POVS područja su kao područja od značaja za Zajednicu (SCI) prvotno potvrđena Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2015/74 od 3. prosinca 2014. godine o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za alpsku i mediteransku biogeografsku regiju, koje su objavljene u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). POP područja su kao područja posebne zaštite (Special Protection Areas - SPA) prvotno potvrđena 17. listopada 2013. godine Uredbom o ekološkoj mreži („Narodne novine“, broj 124/13), a ciljevi očuvanja za navedena POP područja propisana su Pravilnikom o ciljevima očuvanja i mjerama očuvanja ciljnih vrsta ptica u područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 25/20 i 38/20). S obzirom na lokaciju zahvata u odnosu na područje ekološke mreže te s obzirom na to da se provedbom planiranog zahvata ne povećava broj vjetroagregata, odnosno VE ZD3P ostaje u zoni obuhvata koja je bila obuhvaćena Glavnom ocjenom prihvatljivosti za ekološku mrežu, promjenom tipa vjetroagregata i povećanjem ukupne snage za do 20 MW, ne očekuju se dodatni utjecaji na ciljne vrste i stanišne tipove najbližih područja ekološke mreže u odnosu na zahvat za koji je proveden postupak procjene utjecaja na okoliš i Glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu. Slijedom navedenog, Prethodnom ocjenom može se isključiti mogućnost značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže te nije potrebno provesti Glavnu ocjenu.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. Zakona o zaštiti okoliša, te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavku 1. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirani zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnijeg utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produljenja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, Split, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Upravna pristojba za zahtjev i ovo Rješenje propisno je naplaćena državnim biljezima sukladno Zakonu o upravnim pristojbama („Narodne novine“, broj 115/16) i Tarifi br. 2. (1) Priloga I. Uredbe o Tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17, 37/17, 129/17, 18/19, 97/19 i 128/19).

VIŠA SAVJETNICA SPECIJALIST

Milica Bijelić

DOSTAVITI:

1. VENTUS FLATUS d.o.o., Jurišićeva 1a, Zagreb (**R s povratnicom!**)